अवपातस्तु हस्त्यर्थे गर्ते छन्ने तृणादिना Yâdava; रौधांसि निम्नन्नवपातमग्नः करीव वन्यः परुषं ररास R. 16. 78.

अवपातनं Felling, knocking down, throwing down; द्रुमाणां Ms. 11. 65; कुड्यावपातनं Y. 2. 223.

अवपद् 4 A. 1 To go down, glide down; to descend, fall down as केश, गर्भ &c. -2 To be deprived of (with abl.). -3 To fall, meet with an accident. -4 To overthrow, ruin. — *Caus.* To cause to glide or go down.

अवपन्न *p. p.* 1 Mixed with. -2 Cooked together with. -3 Fallen on or into. -4 Alighted, descended.

अवपादः Falling down.

अवपाक *a.* 1 Badly or ill-cooked. -2 Without a net. —**कः** Bad cooking.

अवपात्र *a.* [अवरं भोजनायोग्यं पात्रं यस्य] A Mlechchha whose eating in a vessel makes it useless for others.

अवपात्रित *a.* [अवपात्र कृत्यर्थे णिच् -क्त] One who has lost his caste, a person not allowed by his kindred to eat in a common vessel; see अपपात्रित (=भिन्नौदकीकृत Dây.).

अवपालित *a.* Unprotected, neglected.

अवपाशित *a.* [अवपाशः समंतात् पाशो जातोऽस्य तारं० इतच्] Snared, having a snare laid over (on all sides); पश्याम्यैव हि कंठे त्वां कालपाशावपाशितं Râm.

अवपीड् 10 P. To compress; ममज्जेव मही तस्य भूरिभारावपीडिता Mb.; पादौ शिरोभिरवपीडितौ Râm.; to press or squeeze together; एकीकृतस्त्वचि निषिक्त इवावपीड्य Mâl. 6. 12.

अवपीड *a.* Pressed on all sides. —**डः** 1 Pressing down, pressure. -2 A kind of medicinal drug used to cause sneezing, sternutatory. -3 A kind of medical treatment.

अवपीडनं 1 The act of pressing down. -2 A sternutatory. —**ना** Damage, violation; Ms. 8. 287.

अवपूर्ण *a.* Full of, filled.

अवप्रज्जनः The end of the warp of a web.

अवफः Flatulence, wind from the bowels.

अवबधा Segment of the base of a triangle.

अवबंध् 9 P. 1 To bind, fasten (fig. also); नीत्वा कामं गौरवेणावबद्धः *Si.* 18. 19. -2 To arrest, rivet; शिल्पकुशलतयाऽवबध्नाति दृष्टिं Mk. 9.

अवबंधः 1 Falling or palsy of the eyelids, Blepharoptosis; व्याधिर्नेत्रावबंधकः Susr. -2 A kind of disease. -3 Binding on all sides.

अवबाधा 1 Pain, agony. -2 Resistance, opposition.

अवबाहुकः [अवबद्धो बाहुर्येन प्रा० स०] Spasm in the arm.

अवबुध् 4 A. 1 To awake; to recognise; तं चावबुध्याग्रवम् Dk. 127. -2 To become sensible or aware of, feel, perceive, know, understand; त्वक्स्पर्शं नावबुध्यते Mb.; एकांतमौग्र्यानवबुद्धविभ्रमैः *Si.* 12. 39; Bk. 15. 101; Ms. 8. 53; अधीत्यावबुद्ध्य च; येनावबुध्यते तत्त्वं प्रकृतेः पुरुषस्य च Bhâg. knows. — *Caus.* 1 To awaken, rouse; रामो रामावबोधितः R. 12. 23. -2 To make one aware of, inform; ब्रह्मचोदनानुपुरुषमवबोधयत्येव केवलं S. B.; प्रागेव विदुरो वेद तेनास्मानवबोधयत् Mb. -3 To remind, put in mind of; आर्ये सम्यगवबोधितोऽस्मि *S.* 1. v. l. -4 To teach, instruct.

अवबुद्ध *p. p.* 1 Known. -2 [कर्तरि-क्त] One who knows.

अवबोधः 1 Waking, becoming awake (opp. स्वप्न); यौ तु स्वप्नावबोधौ तौ भूतानां प्रलयोदयौ Ku. 2. 8; Bg. 6. 17. -2 Knowledge, perception; स्वभूतनामग्रहणाद्बभूव सांद्रे रजस्यात्मपरावबोधः R. 7. 41; भावावबोधकलुषा दयितेव रात्री 5. 64; प्रतिकूलेषु तैक्ष्ण्यस्यावबोधः क्रोध इष्यते S.D.; M. 3. 10; स्वात्मावबोधं महः Prab. 1. 1. -3 Discrimination, judgment; अवबोधवारि रजसः शमनं Ki. 6. 41. -4 Teaching, informing.

अवबोधक *a.* Indicating, showing; निजपराक्रमावबोधकानि चरितानि Dk. 175. —**कः** 1 The awakener, the sun. -2 A panegyrist, bard. -3 A teacher. -4 Thought, intention; मदवबोधकं प्रकटयता Dk. 153; °त्वं instruction, guidance, explanation.

अवबोधनं Knowledge, perception.

अवब्रवः [कुत्सितः ब्रवः] Ill-report, defamation.

अवभंज् 7 P. To break off, smash; वनस्पतिं व्रज इवावभज्य Ku. 3. 74; अवभग्नश्च मे मानः Râm., broken down, humbled.

अवभंगः Humbling, overcoming, defeating; मानावभंगनिपुणं त्वममोघमस्त्रं V. 4. 11.

अवभंजनं Breaking, off, tearing, humbling.

अवभाषणं Speaking, telling.

अवभास् 1 A. 1 To shine; नात्यर्थमस्त्रैरवभासमानः Ki. 3. 46; स तेजसा सूर्य इवावभासते Mb. -2 To shine forth, become manifest; आहोस्विन्मुखमवभासते युवत्याः *Si.* 8. 29. -3 To appear, seem (apparently or falsely); एतत्त्रयं तन्मायःपिंडवदेकत्वेनावभासते Vedânta. — *Caus.* To irradiate, illuminate; अधिकावभासितदिशां निकरः *Si.* 9. 37.

अवभासः 1 Splendour, lustre, light. -2 Knowledge, perception. -3 Appearance, manifestation, inspiration; येनास्य तत्त्वेषु कृतेऽवभासे Ki. 3. 26. -4 Space, reach, compass. -5 False knowledge. -**Comp.** —**करः** N. of a divinity. —**प्रभाः** (pl.) N. of a whole class of deities.

अवभासक *a.* Luminous, irradiating. —**कं** The Supreme spirit; °**त्वं** luminousness.

अवभासित *p. p.* 1 Illumined, lighted, irradiated. -2 Evident, manifest.

अवभासिन् *a.* Shining, bright. — **नी** The outer skin or cuticle.

अवभिद् 7 P. To break off, shatter.

अवभेदः Breaking off, shattering.

अवभेदिन् *a.* Breaking off, shattering, dividing.

अवभुज् 6 P. To bend down, curve.

अवभुग्न *p. p.* Contracted, bent, crooked; अवभुग्नभोगिफणमंडलां भुवं *Si.* 15. 54.

अवभृथः [अव-भृ-क्थन् Un. 2. 3] 1 The end or completion of a principal sacrifice. -2 Bathing at the end of a principal sacrifice for purification; नावभृथे सरस्वत्यां Kâty.; भुवं कोष्णेन कुंडोघ्नी मेध्येनावभृथाप्लुतिं R. 1. 84; प्रीत्याश्वमेधावभृथार्द्रमूर्तेः 6. 61; 9. 22; 11.31; 13. 61; Y. 3. 244; Ms. 11. 83. -3 Purification by bathing of the sacrificer and the sacrificial vessels at the end of a sacrifice. -4 The water of purification. -5 A supplementary sacrifice to atone for defects in a principal and preceding one; a sacrifice in general; स्नातवत्यवभृथे ततस्त्वयि *Si.* 14. 10. -**Comp.** —**स्नानं** ablution after a sacrificial ceremony.